

DRUGI KONGRES NAUKOWY

PRZEMIANY INSTYTUCJI W POLITYCE, PRAWIE I GOSPODARCE *TRANSFORMATION OF INSTITUTIONS IN POLITICS, LAW AND ECONOMY*

19 - 20 czerwca 2026 r.

Stowarzyszenie Forum Myśli Instytucjonalnej (FMI)

Stowarzyszenie Badań and Źródłami i Funkcjami Prawa FONTES

oraz

**Wydział Ekonomii i Finansów
Uniwersytetu w Białymstoku**

Trzecia Edycja Międzynarodowej Konferencji **INSTITUTIONS AND SURVIVAL**
połączona z XV Zjazdem Stowarzyszenia FONTES
oraz 10-leciem istnienia Stowarzyszenia FMI

Cel konferencji

Celem konferencji jest stworzenie interdyscyplinarnej platformy naukowej służącej pomnażaniu i upowszechnianiu wiedzy z zakresu ekonomii instytucjonalnej, prawa oraz nauk o polityce wśród przedstawicieli kadry naukowo-dydaktycznej, doktorantów i studentów różnych ośrodków akademickich, a także polityków, aktywistów i przedsiębiorców z Polski i zagranicy.

Konferencja ma stanowić przestrzeń do wymiany wyników badań oraz forum spotkań badaczy z kraju i zagranicy, ze szczególnym uwzględnieniem:

- najnowszego dorobku ekonomii instytucjonalnej, nauk prawnych i nauk o polityce;
- możliwej redefinicji światowej roli ekonomii i prawa w życiu społecznym i politycznym współczesnego człowieka;
- specyfiki uwarunkowań Europy Środkowo-Wschodniej w kontekście instytucjonalnych determinant ładu gospodarczego i społecznego;
- kompleksowości i dynamiki współczesnych kryzysów społeczno-gospodarczych, które wymuszają transformacje w zakresie instytucji działań zbiorowych, legislacji i polityki gospodarczej.

Tematyka konferencji

Współczesny świat charakteryzuje się wszechobecnością efektów zewnętrznych oraz dynamicznymi przemianami społecznymi i gospodarczymi. Analiza obszarów poddawanych procesom dojrzewania instytucji — zarówno tych wyłaniających się endogenicznie, poprzez relacje transakcyjne, jak i tych kształtowanych przez egzogeniczne oddziaływania legislacyjne i regulacyjne państwa — pozwala zbliżyć się do odpowiedzi na kluczowe pytania dotyczące kształtu ładu społecznego.

Rewolucje społeczne, technologiczne i polityczne, których doświadcza współczesny człowiek, rodzą naturalną potrzebę nowych interpretacji i pogłębionych analiz. Ukazanie możliwości analitycznych i metodologicznych, jakie

oferują badania instytucjonalne, może przyczynić się do inicjacji nowych dyskusji, refleksji oraz kierunków badań. Istotną rolę w tym procesie odgrywać będą wykłady zaproszonych gości specjalnych oraz dyskusje panelowe — zaplanowane tak, by wzmacniały realizację celów konferencji.

Wystąpienia gości stanowić będą platformę refleksji nad gospodarką postrzeganą jako ewoluujący system przetwarzania informacji, oparty na instytucjach i relacjach prawnych odzwierciedlających strukturę współczesnej władzy.

Szczególne uwaga zostanie poświęcona sytuacji Europy Środkowo-Wschodniej, poddanej wieloletniemu eksperymentowi posocjalistycznej transformacji instytucjonalnej.

Studia nad naukami społecznymi, przenikniętymi różnorodnymi metanarracjami, często okazują się niewystarczające dla młodych badaczy poszukujących alternatywnych wyjaśnień współczesnych struktur społecznych i ich determinant. Konferencja ma odpowiedzieć na tę potrzebę, oferując wieloperspektywiczne spojrzenie na procesy instytucjonalne.

Zakres tematyczny konferencji:

- Społeczne uwarunkowania rozwoju instytucji działań zbiorowych – normy społeczne, kultura, porządek, zwyczaje, etyka, ład spontaniczny;
- Otoczenie instytucjonalne – instytucje formalne: prawo powszechnie obowiązujące oraz *soft law*, struktury polityczne, zasady gry gospodarczej, jak i instytucje nieformalne;
- Organizacyjne struktury koordynacji (*governance*) – sposoby organizowania transakcji, w tym zadań publicznych, typy organizacji (rynek, organizacje hybrydowe, struktury zhierarchizowane), kryteria wyboru form koordynacji (intensywność bodźców, mechanizmy nadzorcze, ład kontraktowy);
- Państwo i instytucje prawne jako szczególny obszar kształtowania stosunków społecznych;
- Rola rynku jako mechanizmu koordynacji działań ludzkich – zachowania podmiotów rynkowych, strategie cenowe, mechanizmy rynkowe;
- Zmiany instytucjonalne w kontekście wyzwań związanych z równoważeniem celów politycznych, legislacyjnych, społecznych i gospodarczych;
- Źródła kryzysów gospodarczych i społecznych oraz możliwości neutralizacji generowanych przez nie efektów zewnętrznych;
- Polityka publiczna i instytucje – delegacja kompetencji do agencji publicznych, regulacja infrastruktury kluczowej gospodarczo; instytucjonalne źródła polityk publicznych w krajach Europy Środkowej i Wschodniej.

Ważne terminy:

- 15 maja 2026 – zakończenie rejestracji i przesyłania abstraktów
- 30 maja 2026 – informacja o akceptacji abstraktu
- 5 czerwca 2026 – publikacja programu konferencji
- 15 czerwca 2026 – przesłanie artykułów / prezentacji
- 19 czerwca 2026 – rozpoczęcie konferencji

Opłata konferencyjna standardowo wynosi 1000 PLN, 800 PLN dla członków FONTES, FMI oraz 400 PLN dla studentów.

Opłata obejmuje także kolację 19 czerwca 2026 r.

Opłata nie obejmuje kosztów podróży, zakwaterowania oraz publikacji.

Wyniki prezentowanych na konferencji badań w formie artykułów mogą być opublikowane pod warunkiem uzyskania pozytywnych recenzji w czasopismach:

- Specjalne wydanie Przeglądu Prawa Publicznego w 2026 r. (Uwaga: przesłanie artykułów do końca czerwca 2026, dodatkowy koszt: 600 zł)

W poniższych czasopismach bez dodatkowego kosztu ale bez gwarantowanego terminu publikacji:

- Journal of Institutional Economics
- Studia Uniwersytetów Pogramicza
- Studies in Logic, Grammar and Rethoric
- FONTES IURIS. Zeszyty Naukowe Stowarzyszenia Badań nad Źróżłami i Funkcjami Prawa FONTES
- Social Entrepreneurship Review
- Rocznik Administracji Publicznej

Rejestracja i przesyłanie abstraktów:

[Rejestracja/Registration „Przemiany instytucji w polityce, prawie i gospodarce” – Wypełnij formularz](#)

Termin konferencji: 19 – 20 czerwca 2026 r.

Miejsce konferencji: Uniwersytet w Białymstoku, Białystok.

Język konferencji: polski, angielski.

Rada Naukowa

- Prof. dr hab. Anna Ząbkowicz
- Prof. dr hab. Paweł Chmielnicki
- dr hab. Anna Zachorowska-Mazurkiewicz
- dr hab. Zofia Łapniewska
- dr hab. Jarosław Czerw
- Prof. dr hab. Robert W. Ciborowski
- dr hab. Ewa Gruszeńska
- dr hab. Michał Moszyński
- dr hab. Marek Mączyński
- dr Maciej Grodzicki
- dr Aleksander Kwaśniak
- dr Izabela Jankowska-Prochot
- dr Przemysław Buczkowski
- dr Dobrochna Minich

Komitety Organizacyjny

- dr Anna Jurczuk
- dr Zofia M. Karczeńska
- dr Aleksander Kwaśniak
- dr Dobrochna Minich
- dr Renata Śliwa

Kontakt:

Forum Myśli Instytucjonalnej

Katedra Ekonomii Politycznej na Wydziale Ekonomii i Finansów
Uniwersytetu w Białymstoku, ul. Warszawska 63, 15-062 Białystok

E-mail: fmistowarzyszenie@gmail.com

Partnerzy Kongresu:

PTE oddział w Białymstoku

Przegląd Prawa Publicznego (*czasopismo Uniwersytetu Warszawskiego*)

Centrum Badań Procesu Legislacyjnego (*grupa badawcza Uniwersytetu Warszawskiego*)

Wyższa Szkoła Biznesu NLU w Nowym Sączu

Akademia Humanitas w Sosnowcu

Instytut Nauk Prawnych Wydział Prawa i Nauk Społecznych UJK